

Osmanská říše na počátku 20. století

Osmanská říše po Selimovo III.

- Vítězství antireformní koalice, která svrhla Selima III., byla přerušena v roce 1808, kdy přeživší reformátoři v rámci vyšší byrokracie našli podporu mezi ayany z Rumelie – obava o ztrátu postavení
- Ayány vedl Bayrakdar Mustafa Paşa
- Mustafa Paşa a velkovezír Çelebovi společně stabilizovali vládní nastolili Mahmúda II. - syna Abdülhamida- jako vládce a znovu začali prosazovat reformní politiku
- Ayané dbali na ochranu svých vlastních zájmů - Smlouvu o Unii, která vymezila a zaručila jejich práva vůči ústřední vládě v hlavním městě
- Jejich vítězství však bylo krátkodobé - další janiščářské povstání v listopadu 1808 vedlo ke smrti Mustafa Paşy a obnovení konzervativního režimu

Mahmud II.

- 1808 situace v OŘ zoufalá - autorita ústřední vlády byla minimální
- Kontrola S Afriky, v Asii a v evropských državách zmizela
- v Egyptě položil osmanský místodržící Muḥammad'Alī základy pro samostatnou moc
- v Iráku mamlucká dynastie (z Gruzie) převzala vládu, po převzetí kontroly v Bagdádu – OŘ uznala postavení mamlucké dynastie, obdobná situace byla i v Sýrii
- růst nezávislých místních guvernérů
- v Arábii také upadla moc a vliv OŘ
- ve všech oblastech Anatolie byly pouze dvě provincie pevně pod ústředním dohledem
- zatímco v evropských provinciích se moc dostala do rukou místních notabilů jako Ali Paša, který ovládal jižní Albánii a Osman Pasvanoglu, který ovládal severní Bulharsko až do své smrti v roce 1807; Srbsko pod vedením Georga Petrovića (Karageorge) se od r. 1804 vzpamatovalo - Nejprve se Srbové zoufale zoufali proti teroristickým politikám jsničářů, kteří měli podporu umístního guvernéra, ale následně požadovali autonomii a v roce 1807 se spojili s Ruskem

Mahmud II.

- 1806 válka s Ruskem, která napadlo Moldávii a Valašsko
- 1807 VB napadla Egypt
- Díky tomu, že evropské mocnosti byly zaměstnány jinde a jinak – 1809 mírová smlouva s VB z Çanakkale - žádná vojenská loď jakékoli země by neměly vstoupit do úžiny Dardanelů a Bosporu – předpoklad pro úmluvu z Londýna z roku 1841; smlouva Çanakkale – pro VB bezpečnost proti vstupu ruského loďstva z Černého moře do Středozemního moře; znovu potvrzena práva VB (obchodní a konzulární výsady) v OŘ; tajné – VB pomůže OŘ v případě francouzského nebezpečí
- 1812 Bukurešťská smlouva – Rusko vrátilo území, které získalo v roce 1806, ale Besarábie - pod vládou Ruska

Mahmud II.

- Vojenské reformy – schopnost čelit evropským vojskům a separatistům
- 1826 konflikt s janičáry – nechtěli přijmout evropský model armády
- tzv. „Příhodný incident“ sultán jim vyhlásil válku – většina byla zabita nebo uvězněna
- 1831 vznik nové armády
- Administrativní reformy

Osmanská říše na konci 19. st.

- Ekonomická a politická krize
- Zvyšování daní, sucho – hladomor
- Řada povstání – Bosna a Hercegovina, Bulharsko... potlačení nepokojů – odraz a pozdvižení v Evropě – tzv. východní otázka
- Nepokoje i v Istanbulu – sesazení Abdülazize
- Sultán Abdül Hamid II – vyhlášení ústavy 1876

Východní otázka

- Diplomatický problém 19. – 20. st. – související s úpadkem OŘ – rivalita a snaha získat moc nad bývalými provinciemi OŘ
- Jakákoli vnitřní změna v OŘ způsobila napětí mezi evropskými mocnostmi, z nichž každá se obávala, že jedna z ostatních by mohla využít politického chaosu, aby zvýšila svůj vlastní vliv
- Objevuje se pravidelně od 19. st.: řecké revoluce dvacátých let, v krymském válce (1853-56), balkánské krize z let 1875-78, bosenské krize z roku 1908 a balkánských válek z roku 1912 – 13,...

Ústava 1876

- První písemnou ústavou v muslimském světě (vyjma Tuniska)
- Politicky bylo vyhlášení Ústavy vrcholným bodem reformy z 19. století
- Platila od 1876 do 1878 – tzv. období první ústavy

Ústava 1876

- Vzor Belgie a Prusko
- Stejně jako předchozí reformy, měla tak i Ústava 1876 přesvědčit Evropu, že se sultán snaží prosazovat dodržování práv nemuslimských obyvatel OŘ
- 13 hlav a 119 článků
- Úřední jazyk turečtina
- Za Osmana byl dle Ústavy 1876 považován každý poddaný OŘ bez rozdílu náboženství, přestože byl islám ustanoven státním náboženstvím
- Osobní svoboda, svoboda tisku, petiční svoboda, zákaz konfiskací, roboty, mučení a inkvizice a rovnost před zákonem; bezplatné školství s povinným základním vzděláním

Ústava 1876

- Článek 113 – stanné právo a právo ho vyhlásit v případě nepokojů,...
- Generální shromáždění – zákonodárna instituce – 2 komory: senát (jmenována sultánem, doživotní fce) a „poslanecká sněmovna“ (volena, čtyři roky); vedle hlasování o zákonech mělo generální shromáždění také dohlížet na rozpočet státu
- V Generálním shromáždění zasedali i nemuslimové
- Obecně Ústava 1876 jen potvrdila už starší dokumenty např. Gülhane Hatt-i Şerifi a výnos Hatt-ı Hümayun
- Zásadní význam – konstituční monarchie!
- 1878 Generální shromáždění bylo sultánem rozpuštěno

■ Resource A: Some articles of the Constitution of 1876

Article 3- The Ottoman Empire and Caliphate are inherited to the oldest member of the Ottoman Dynasty.

Article 5- The personality of the Sultan is sacred and he is not accountable to anyone for his actions.

Article 7- Government is accountable to the parliament, but to the royalty. Sultan has the right to congregate and dissolve parliaments.

Article 12- Publications are allowed within the limits of law.

Article 53- Council of Ministers can send parliamentary bills and amendments, with the permission of the Sultan and within their authority, to the Senate and Council of Deputies, which then with the approval of the Sultan could be brought to the Council of the State.

Article 54- The parliamentary bills and amendments, after having passed through Council of the State, would need to be scrutinized and accepted by the Senate and Council of Deputies and depending on the Sultan's decision it would go into force.

Article 113- The administration has the authority to proclaim martial law in case of disorder in any part of the country. The Sultan could then decide someone as political offender after investigations and send him into exile.

(It has been simplified and reorganized.)

www.mimoza.marmara.edu.tr/.../anayasa/1876_KANUNI_ESASI.doc

San Stefanský mír

- Rusko-turecká válka (1877–1878)
- Mír s Ruskem
- Výsledkem: nezávislost Černé Hory, Srbska a Rumunska a vytvoření velkého Bulharska včetně území Makedonie; na V OŘ – území ve prospěch Ruska
- Reakce Evropy – Berlínský kongres - uznal nezávislost Černé Hory a přidělil jí nová, dosti rozsáhlá území ; Rusko zmírnění svých požadavků – snížení osmanské ztráty území na Balkáně - Bulharska, které formálně zůstalo celé součástí OŘ, ale fakticky nezávislé
- Sultán využil obavy z ruského nebezpečí a v roce 1878 rozpustil generální shromáždění

Obnovení ústavy

- Sultán Abdül Hamid II. – 2 x pokus o jeho sesazení (1878) – nepovedlo se
- Abdül Hamid II. se zbavil největších odpůrců a nastolil absolutistický policejní režim; cenzura tisku
- I přes to pokračoval v reformách: školstvím, státní správa a právní systém
- Podpora velkovezír Mehmed Said Paşa
- Vznikla síť tajných agentů a policie – centra odporu: Káhira, Ženeva a Paříž založena organizace (Výbor jednoty a pokroku)– cíl odstranění sultána a obnovení ústavy (90. léta 19. st.)
- 1889 - spiknutí na vojenské lékařské fakultě rozšířilo se do dalších istanbulských vysokých škol
- Spiklenci se přihlásili k Výboru jednoty a pokroku

Mladoturci

- v 19. století – vznikla nová vrstva intelektuálů – díky kontaktům s Evropou, kritika režimu - 1865 byla založena tajné společenství - Mladoosmané
- Inspirace – italští „Karbonáři“
- 1898 založila skupina studentů vojenského a námořního učiliště v Istanbulu tajnou org. **Výbor jednoty a pokroku – hlásící se o odkazu Mladých Osmanů – cíl: svrhnout absolutismus, obnovit Ústavu 1876, liberální konstituční režim dle ZE**
- **Osmanské úřady – boj proti – museli odejít do exilu – Murad Bey Ahmed Rıza a Mehmetem Sabaheddin**
- Nejdůležitější spisovatelé a novináři Namık Kemal, Ziya Paşa, İbrahim Şinasi a Ali Suavi - kritizovali vládu v tureckém tisku a později v novinách, které vydávali v exilu v Ženevě, Londýně a hlavně Paříži a tajně distribuovali do OŘ
- Sympatizanti: studenti a kadeti vojenských škol; ve FR bylo jejich hnutí označováno „*Les Jeunes Turcs*“

Mladoturci

- Murad Bey - prosazovaných liberálních myšlenek spojených se silným islámským citem
 - Ahmed Rıza – dílo „Konzultace“ – výrazný vliv Augusta Comta – pozitivismus; obhájce silné ústřední vlády v OŘ a vyloučení zahraničního vlivu
 - Mehmetem Sabaheddin – obhájce administrativní decentralizaci a evropskou podpory; založil Ligu soukromé iniciativy a decentralizace
-
- Střed 1902

Mladoturci

- Nebyla to organizovaná politická strana, ačkoliv někteří z nich byli členy tajné org. –tzv. **Výbor jednoty a pokroku**
- Politický názor - od světského, kosmopolitního revolucionismu až po hluboce islámský tradicionalismus, nacionalismus
- **Namık Kemal** – spisovatel; idea: vlast a svoboda; kritika „Tanzimat“ – nekritické přejímání západních myšlenek; pomáhal formovat a propagovat myšlenku ústavy a loajality vůči osmanské vlasti; rozvoj tisku - Tercüman-i Ahval (1860) a Tasvir-i Efkâr (1862) - spolu s pozdějšími novinami se staly prostředky pro mladé osmanské myšlenky
- Koalice různých reformních skupin, která vedla revoluční hnutí proti autoritářskému režimu osmanského sultána Abdülhamida II
- Modernizaci OŘ; tureckého nacionalismu; jejich řešení zahraničních záležitostí však vedlo k rozpuštění OŘ

Slabiny Mladoturků – na mezinárodním poli

- Nejednotnost, nekoordinovanost a názorová roztržitost
- Vnitřní problémy Mladoturků – kulminace – 1902 první sjezd osmanských liberálů v Paříži – následně rozkol mezi Ahmetem Rızou a Mehmetem Sabahattinem
- A. Rıza – revoluce bez zásahu západních velmocí; nacionálně-liberální proud; Turky se měli stát všichni muslimové (Albánci, maked. Torbeši), křesťané měli být tolerovanou menšinou
- M. Sabahattin – se západní pomoci/podpoře při sesazení sultána nebránil; založil Výbor osmanských liberálů – důležitý po roce 1908; decentralizace a uznání národnostních práv, ale nesmí být ohrožena jednota říše
- Obě frakce našly relativně společnou řeč až na druhém sjezdu v roce 1907 – shoda – „je nutno okamžitě jednat“ - co nejdříve svrhnout absolutistický režim

Mladoturci a jejich odezvy na situaci v OŘ

- Nekoordinovanost jednotlivých buněk
- Represe se zhoršily – snaha o převrat 1896 – istanbulské centrum **Výboru jednoty a pokroku – neúspěch a kolaps**
- 1906 Osmanský spolek svobody – založeno v Soluňi **Mehmentem Talaatem** – spolupráce s **Mladoturky a jejich spolek byl zaštitěn Výborem jednoty a pokroku a následně i přejmenován**

Mladoturecká revoluce 1908

- Faktory
 - přijetí ústavy a vytvoření parlamentu v ostatních zemích (např. Rusko – Ústava 1906; Persie – Ústava 1906,...)
 - nespokojenost s autoritářskou vládou sultána Abdül Hamida II.
 - britsko-ruská dohoda 1907 – mimo jiné politika „Velká hra“; obava – možné rozdělení Makedonie
- Snaha rozbít soluňské centrum Výboru jednoty a pokroku – důstojník Evre Bey – pozvání do Istanbulu k podání vysvětlení – místo toho prchnul do hor – přidali se k němu další – pod hrozbou pochodu voj. jednotek sultán 23. 7. 1908 obnovil platnost ústavy a povolil svolání parlamentu
- Svrhnutí sultána by nebylo možné, dokud mu byla armáda loajální – původ revoluce – nespokojené jednoty OŘ v Makedonii, kt. jednaly s Výborem jednoty a pokroku v Paříži

Mladoturecká revoluce 1908

- Je nejasné, zda v Makedonii existovalo koordinované spiknutí nebo zda se v létě 1908 aktivizovala řada oddělených nespokojených středisek, kt. byly více méně náhodně propojeny přes jednotlivce, dervišký řád, zednáře,...
- Sultánův pokus o potlačení povstání selhal a povstání se rychle rozšířilo
- Abdülhamid se nemohl spolehnout na vojenské jednotky a 24. července oznámil obnovení ústavy

Druhé ústavní období

- Ústava i parlament tak byly obnoveny ve znění a obsazení z roku 1876
- V odlehlých částech OŘ vzroslo postavení sultána – „...lid je nyní připraven na ústavu a parlament se pouze nescházel...”
- Členové parlamentu z roku 1876 - příprava nových voleb
- Volby podzim 1908 (volební zákon 1876) – nepřímé volby, muži starší 25 let platící daně – volili své zástupce – ti pak volili poslance do dolní sněmovny; politický program – založený na individuálních programech kandidátů
- Parlament se sešel 17. 12. 1908
- Premiér Mehmed Kamil Paşa byl nucen odstoupit 14. 2. 1909 a Husejín Hilmi Paşa zformoval vládu 14. 2. 1909
- Mladoturci založili vládu podle nové ústavy v srpnu 1909
- Předseda vlády Huseyin Hilmi Paşa byl nahrazen Ibrahim Hakki Paşa 12. 1. 1910

Druhé ústavní období

- Rozdělení moci: sultán; vláda a Výbor jednoty a pokroku
- Výbor jednoty a pokroku – ovládal parlament a armádu; nicméně stále vyčkával se sesazením sultána (protože Výbor byl stále nejednotný – odštěpování liberálnějších skupin - větší decentralizace s důrazem na práva náboženských a národnostních menšin)
- Situace v OŘ – nespokojenost – lid očekával vyřešení všech problémů a zlepšení života; došlo k omezení cenzury, politického pronásledování, ale životní úroveň se nezlepšila
- Březen 1909 – povstání a pokus o kontrarevoluci (derviş Vahdetim) a zrušení druhého ústavního období znovunastolení sultánské vlády; povstání bylo potlačeno 31. 3. – „březnový incident“

Březnový incident

- Příčina: vzpoura řadových vojáků – nespokojenost s podmínkami a zanedbávání ze strany důstojníků
- Duben 1909 provedli za pomoci řadových vojáků umístěných v Istanbulu státní převrat; obsadili parlament
- Požadavky povstalců obnovení práva šaría; návrat k tradičním hodnotám islámu – sultán se přiklonil na stranu povstalců – možnost zlikvidovat Výbor jednoty a pokroku; povstání trvalo 11 dní; povstání bylo poraženo Akční armádou
- Porážka pokusu o znovuoobnovení autokratického sultánského režimu Abdüla Hamida II.; vůdcové - poprava
- Následně došlo k opětovnému znovuoobnovení ústavy (už třetímu)
- Nový sultán Mehmed V.
- Moc byla v rukou armáda a Výbor jednoty a pokroku
- Velitel Akční armády Mahmut Şevket Paşa - jeho armáda zasáhla na záchranu ústavy, ne Výboru jednoty a pokroku

Důsledky potlačení tzv. březnového incidentu

- Parlament (pod vlivem Výbory) sesadil sultán a na jeho místo jmenoval Mehmeda V. – lehce manipulovatelný
- Výbor jednoty a pokroku veřejně vyhlásil –že už více není tajnou org., ale politickou stranou
- Srpen 1909 změny ústavy: omezení sultánské moci, zrušení čl. 133 Ústavy, zákaz cenzury, zavedení shromažďovací svobody a svobody organizovat se (zakládat politické strany); zavedena instituce interpelace ministrů; poslanci mohli přímo navrhopvat zákony, sultán už více ne
- od roku 1910 začaly vznikat politické strany
- Posilování opozice proti Výboru jednoty a pokroku – vyhlášení předčasných parlamentních voleb – jaro 1912

Volby 1912

- Před volbami: postavení Výboru bylo stále slabé
- V roce 1912 Výbor jednoty a pokroku vyhrál parlamentní volby
- Výbor jednoty a pokroku v podstatě nastolil novou diktaturu pod záštitou ústavy, začal oficiálně prosazovat osmanismus
- Dvě hlavní kandidáti: Výbor jednoty a pokroku x Liberální dohoda/unie
- Mladoturci drtivě vyhráli, a to díky manipulaci, opozice vítězství neuznala
- Pozice Výboru jednoty a pokroku byla záhy oslabena – v důsledku vojenských neúspěchů
- Vzrostla pozice Liberální dohody/unie
- Liberální dohoda/unie ztratila podporu po porážkách na Balkáně - to umožnilo Výboru jednoty a pokroku uskutečnit převrat

Svržení vlády 1913

- Výbor jednoty a pokroku - 23. ledna provedli další ozbrojený převrat - důstojníci pod Enverem Beye vtrhli na jednání vlády a zastřelili ministra války
- Celou vládu pak donutili rezignovat, nová vláda dosazená Výborem jednoty a pokroku, mu byla naprosto oddaná
- Výbor jednoty a pokroku se ještě musel vypořádat s opozicí – záminky: vražda velkovezíra Mahmuta Şevketa Paşi (pachatel člen Liberální dohody)
- Výbor – procesy, zatýkání a procesy
- Výrazné upevnění moci Výbory jednoty a pokroku

Vnitřní situace za Mladoturků

- Podpora industrializace
- Vytvořen rámec pro státní hospodářské plánování
- Podpora vzdělanosti
- Zlepšení postaven žen,...
- Turecký nacionalismus – základní ideologií státu zůstaly osmanství a islám, ale začal se rozvíjet nový smysl pro tureckou identitu

Mezinárodní situace

- Zahraniční vztahy OŘ – katastrofa
- Revoluce z roku 1908 poskytla příležitost několika mocnostem protlačit své územní požadavky
 - říjnu 1908 připojilo Rakousko-Uhersko Bosnu a Hercegovinu a Bulharsko vyhlásilo svou nezávislost; Itálie získala Tripolis (Libye) a obsadila Dodekanesos

Období triumvirátu 1913 - 1915

- Diktatura
- Enver Paşa, Cemal Paşa a Taalat Paşa
- 1913/1914 – volby, jediný kandidát Výbor jednoty a pokroku
- Výbor jednoty a pokroku osadil veškeré zásadní posty – cesta k prosazování myšlenek a reforem Výboru jednoty a pokroku
- Balkánské války

První balkánská válka

- Proti OŘ – Srbsko, Bulharsko, Černá Hora a Řecko (tzv. Balkánská liga)
- Balkánská liga – vznik na podnět Ruska – vyhnat OŘ z Balkánu
- OŘ byla poražena – krom malého zázemí Konstantinopole všechna evropská území
- Osvobození Makedonie; největší územní zisky Řecko a Srbsko
- 1912 vznik Albánie
- Londýnská smlouva
<http://www.archives.government.bg/old/www.archives.government.bg/index.php@lang=en&page=56>
- Rozpad Balkánské ligy – spor o Makedonii – vyústění v druhou balkánskou válku

Druhá balkánská válka

- Bulharsko x OŘ, Srbsku, Řecku, Černé Hoře a Rumunsku
- Bulharsko – napadlo Makedonii
- Přerozdělení území Makedonie
- Porážka Bulharska
- Ukončena – Bukureštský mír – Bulharsko: malá část Makedonie a egejs. pobřeží s přístavem Dedeağaç; Srbsko – střed a sever; Makedonie; Rumunsko – jižní Dobrudža

Německo-osmanská spojenecká smlouva 1914

- Výsledky balkánských válek odkryly další vnitřní i vnější problémy OŘ
 - řešení – podpis: německo-osmanské spojenecké smlouvy
- Zásadní body: Německo se zavázalo k ochraně OŘ a závazek OŘ k přístupu k centrálním mocnostem
- Enver Paša doufal ve společné tažení proti Rusku, opětovné získání území na V
- Německo si od spojení slibovala možnost otevření další fronty x Rusku a odříznutí přístupu Ruska ke Středozemnímu moři

První světová válka

- Enver Paša se snažil vstup do války oddalovat – nepřípravenost armády
- Pod německým tlakem – odstřelování ruských černomořských přístavů (10/1914) a následně vyhlášení války Rusku, Francii a VB
- Bojiště:
 - Východ: první střet – oblast Kavkazu; 1/1915 bitva u Sarikamiş – Rusko porazilo OŘ
 - Jih: současně boj o Suez s VB, OŘ byla úspěšnější, ale průplav nebyl dobyt; následoval ještě jeden neúspěšný pokus
 - poloostrov Gallipoli (ústí Dardanel) – 4/1915 australské a britské jednotky – OŘ za cenu obrovských ztrát zvítězila; důstojník Mustafa Kemal

OŘ v první světové válce

- Boj proti Rusku- tažení na Kavkaz
- Boj proti VB – tažení do Mezopotámie, tažení na Sinaj a do Palestiny, bitva o Gallipoli
- Boj na domácím poli – arabské povstání a arménská odboj
- Boj na V frontě – podpora ústředních mocností

Spojenecký zájem na dělení OŘ

- Návrhy na rozdělení OŘ byly definovány v řadě dohod, smluv...
- 3 a 4/1915 – Ístanbulská dohoda – Rusku byla přislíbena kontrola nad úžinami a Ístanbulem; FR měla získat Sýrii a Kilíkii; VB – už anektovala Kypr a prohlásila protektorát v Egyptě
- 1/1916 – britsko-francouzská dohoda - francouzská sféra potvrzena a rozšířena na východ k Mosulu v Iráku; britská sféra vlivu v Mezopotámii se rozšířila na sever k Bagdádu a Británie získala kontrolu nad Haifou a Akkem; Palestina měla mít mezinárodní režimu
- 4/5 1916 – ruské zisky byly rozšířeny o provincie Trabzon, Erzurum, Van a Bitlis
- 4/1915 – Londýnská dohoda – Itálii bylo přislíbeno souostroví Dodekanesos a možné/případné území v Anatolii

Spojenecký zájem na dělení OŘ

- 4/1917 – Dohoda ze St.-Jean-de-Maurienne – Itálii byla přislíbena JZ Anatólie včetně Izmiru
- VB přislíbila nezávislost arabským vůdcům a Balfourské deklaraci (2. listopadu 1917) – podpoří zřízení domov pro židovské obyvatelstvo v Palestině

1916

- Východ – oblast Mezopotámie – osmanská vojska pod vedením německého generála – porážka britských jednotek; pak už pouze ústup; porážce u Sarikamiše proniklo Rusko hluboko na V Anatolie; začátek 1916 Rusko proniklo až na S pobřeží Černého moře – Trabzon
- Jih – Sinaj a Arabský poloostrově pouze ustupování; arabských kmenů v západní Arábii 6/1916 – VB vyprovokovala; do konce války ztratila OŘ skoro všechny arabské provincie; fronta konec 10/1918 se zastavila přibližně v místech dnešní hranice Turecko/Sýrie; Rusko obsadilo okolí okolo jezera Van a dobili Erzurum

Arménská otázka

- Arménské obyvatelstvo vívalo Rusy jako osvoboditele a mnozí se přidávali k jejich vojsku + posilování naděje Arménů na vytvoření vlastního státu
- 4/1915 došlo k protitureckému povstání arménského obyvatelstva v provincii Van - vláda Výboru jednoty a pokroku proti Arménům zasáhnout – tzv. zákon o přemístění (z V Anatólie do Sýrie) – oficiální důvod – aby Arméni nemohli kolaborovat s Ruskem
- 1915 deportace; následně docházelo k deportacím, vyvraždění a hladomoru na jiných území OŘ; trvalo to až do léta 1916, respektive do roku 1917
- <https://academic.oup.com/ejil/article/23/3/821/399863>
- <http://www.mfa.gov.tr/controversy-between-turkey-and-armenia-about-the-events-of-1915.en.mfa>

Genocida, masakr nebo „tragické události roku 1915“?

- Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocida, 8. 12. 1948
<https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-genocida.pdf>
- Genocida - hromadné vraždění ozbrojených skupin **pověřených** vládou, tedy zodpovědný je stát
- Masakr – hromadné vraždění ozbrojených skupin **nepověřených** vládou

In April 2015, on the eve of the 100th anniversary of the 1915 events, the Prime Minister again offered deep condolences to the descendants of the victims. The Minister of EU Affairs attended a commemorative mass where the President's message was read out. Dedicated commemoration events organised by civil society were held peacefully in Istanbul, Diyarbakır, Ankara, Izmir and Van. The Turkish authorities responded strongly and systematically whenever the events were recognised as genocide abroad. The main case launched in connection with the assassination of Armenian journalist Hrant Dink in 2007 continued at a slow pace. Several events took place to commemorate his murder.

Taalat Paşa a Enver Paşa

- Taalat Paşa – ministr vnitra – vedl kampaň proti arménskému obyvatelstvu OŘ, 4/1915
- Zatýkání ar. intelligence, znesvěcování kostelů, zavírání škol, popravy
- Od 5/1915 – deportace do internačních táborů v Sýrii – Aleppo, pochody pouští do Mezopotámie, popravy
- Ztráty na lidských životech
- 6/1919 byl Taalat Paşa spolu s dalšími stoupenci Mladoturků (v nepřítomnosti) odsouzen zvláštním vojenským soudním tribunálem v Istanbulu k trestu smrti za válečné zločiny a „vyhlazování arménského lidu“
- Absenci mezinárodních úmluv, dle kterých by bylo možné uprchlé zločince zatknout či soudit v zahraničí - volný pohybovat v Itálii, Německu,...- arménský plán provést odvetnou akci, která získala krycí název „Nemesis“

Brest-Litevský mír

- Vítězství ústředních mocností na V frontě
- Rusko muselo uznat nezávislost: Gruzie, Finska a Ukrajiny; Alandské ostrovy – Finsko; Pobaltí a Polsko pod německou kontrolou
- OŘ získal převážně arménských a gruzínských provincií Ardahan, Kars a Batumi a Rumunsko získalo Besarábii
- Rusko přišlo o 1/3 orné půdy a továren a 3/4 dolů/železáren/oceláren; cca 1/3 železnic a 62 mil. obyvatel; reparace a demobilizace armády
- Za OŘ - Talat obnovení V hranice před rusko-tureckou válkou z let 1877-1878
- Na druhé straně hranice vznikl 4/ 1918 stát Zakavkazská republika - federace Gruzie, Arménie a Ázerbájdžánu – vyhlásily nezávislost 5/1918
- Tajná doložka, která Rusku ukládala povinnost demobilizovat arménské národní síly

Batumská smlouva 4. 6. 1918

- Pro Arménii nevýhodná
- Pod správou OŘ provincie Surmali, část Alexandropolské, Ečmiadzinská, Jerevanská a Daralagjazská
- Rozloha odstoupeného arménského území cca 10 000 km²
- OŘ právo používat arménské železnice k přemístování své armád

Mudroské příměří 30. 10. 1918

- Podepsána VB za spojence a OŘ
- OŘ byla poražena
- Podmínky příměří: OŘ odevzdala své zbývající posádky v Hejazu, Jemenu, Sýrii, Mezopotámii, Tripolitánii a Kyrenaice; spojenci mohli zabrat úžiny - Dardanely a Bospor, Batumi a Taurus; spojenci získali právo obsadit šest arménských provincií v Anatolii "v případě nepořádku" a využít "jakékoli strategické body" v případě hrozby ohrožující bezpečnost spojenců; osmanská armáda byla demobilizována a turecké přístavy, železnice a další strategické body byly k dispozici spojencům
- Spojenci obsadili úžiny
- Počátek dělení OŘ – v rámci OŘ: různé organizace – příprava povstání

Sdružení pro obranu práv Anatólie a Rumélie

- 1918
- Cíl: nezávislost země - sloučení národních sil a započítí národního boje
- Mustafa Kemal a ostatní vlastenci se domnívali, že jediná cesta k nezávislosti je vznik nového státu – myšlenka byla všeobecně akceptována

Situace po obsazení Izmiru Řeckem

- 14. 5. 1919 – Izmir obsazen Řeckem
- Mustafa Kemal (inspektor 9. armády) a jeho kolegové se přesunuli z Anatolie do Istanbulu
- 19.5.1919 – Mustafa Kemal a jeho kolegové odjeli do Samsunu – posun hnutí od myšlenky na individuální nezávislost k myšlence národní suverenity
- V Samsunu a v Havze – armáda dostala rozkaz organizovat protestní shromáždění po celé zemi – sjednotit lid a získat národní nezávislost
- Byly organizovány kongresy

- Vlastenci začali boj za osvobození svých vlastních regionů
- Toto národní povědomí znamenalo pro Mustafu Kemala a jeho kolegy naprostý boj za nezávislost
- Boj o nezávislosti byl dokončena oběžníkem „Amasya“ ze dne 21.-22./6. 1919, který je považován za plán národní suverenity
- V oběžníku bylo jasně řečeno, že „nezávislost národa by byla zachráněna díky odhodlání a rozhodnutí národa “
- Bylo odsouhlaseno konání kongresu v Erzurumu a Sivasu

Válka za nezávislost (1919 – 1923)

- Sdružení pro obranu práv Anatólie a Rumélie, vlastenecká liga, vznikla v roce 1918 po porážce OŘ - cílem bylo bránit Turecko před cizí okupací a zachovat jeho územní celistvost a sloužila jako politický nástroj tureckého boje za nezávislost (1918-22); stálá zastupitelská rada – v čele Mustafa Kemal
- Vlastenecká liga – koalice org. střední třídy – řada z nich byla členy Výboru jednoty a pokroku (rozpuštěn 1918)
- Podmínky Mudroské příměří byly často porušovány
- Pod záminkami spojenecké námořnictvo (VB, FR, IT) obsadilo Istanbul, FR obsadila provincii Adanu a VB – Urfa a Maraş
- VB armáda byli i v Merzifonu a v Samsunu, IT armáda – Konya a Antalya
- 5/1919 řecká armáda v Izmiru - pobouřena turecká veřejnost
- 19. 5. 1919 vypukla turecká válka za nezávislost – když Mustafa Kemal přistál v Samsunu
- Mustafa Kemal se stal vůdcem národního hnutí
- Léto 1919 kongresy v Erzurumu a v Sivasu – cíle národního paktu

Kongres v Erzurumu

- Kongres Erzurum byl svolán 23. července 1919
- Vlastenci se shromáždili kolem Mustafa Kemal
- Během kongresu bylo zdůrazněno, že *„..boj s nepřítelem by měl být prováděn ve spolupráci s východními provinciemi, které jsou neoddělitelnou součástí státu“*, a že by se v Istanbulu mělo znovu sejít Generální shromáždění, aby přijalo nezbytná opatření
- Vznikl výkonný orgán - předsedou byl zvolen Mustafa Kemal
- Proběhla řada menších kongresů v oblasti egejských regionů – důsledek – vznik vlasteneckých milic „Kuvay-i Milliye“

Kongres v Erzurumu

- Sdružení na obranu práv na tomto kongresu v provinciích definovalo základní cíle národního paktu - právo národa a vůle lidu (na tomto bodě měla vzniknout vláda, kt. měla zajistit první cíl)
- Byl schválen návrh deklarace, tzv. Národní pakt, 10 čl.
 - 1) Vlast je celistvá a nedělitelná
 - 2) Národ bude bránit sám sebe a bude se bránit proti jakémukoli druhu zahraniční invaze nebo zásahu
 - 3) Základním principem je dělat všechno se silou lidu a především dodržovat vůli lidu
 - 4) Nelze přijmout mandát a patronát, atd...
- Sdružení na obranu práv samo sebe prohlásilo za dočasnou vládu

Návrh deklarace tzv. Národní pakt

- 1. arabské provincie – referendum o setrvání v OŘ
- 2. V provincie Kars, Ardahan a Batum - referendum o setrvání v OŘ
- 3. Z Thrákie - referendum o setrvání v OŘ
- 4. Bezpečnost Istanbulu a Marmarského moře - zásady volného pohybu úžinami budou předmětem dohody mezi Tureckem a ostatními zainteresovanými státy
- 5. Práva menšinám pod podmínkou zaručení stejných práv muslimským obyvatelům v okolních zemích
- 6. Turecko: nezávislý a svobodný bez omezení v politické, legislativní a finanční oblasti tak, aby se mohl samostatně vyvíjet

Kampaň M. Kemala

- Sultán – stále největší autorita
- Mustafa Kemal - ... *„sultán je zajatcem velmocí a obětí zrádné vlády...“*
- Vládu je tedy třeba svrhnout a pomoci sultánovi
- Mustafa Kemal sultánovi adresoval telegram, ve kterém ho informoval, že se *„...jeho vláda pokusila prolít krev muslimů a rozbít celistvost území vehnáním Kurdistánu do bratrovražedné války. Národ proto žádá okamžité kroky proti této bandě zrádců, kteří mají být přísně potrestáni a nová vláda skládající se z mužů cti má být ustanovena...“*
- Sdružení na obranu práv se spojila s Výborem reprezentantů – požadavek – rezignace vlády Damida Ferida

Kongres v Sivasu 4.9.1919

- Kongres Sivasu - základem pro založení nového tureckého státu založeného na národní suverenitě
- Na kongresu to bylo rozhodnuto, že "vlast je neoddělitelným celkem" a že všechny vlastenecké milice v zemi by měly být sloučeny pod Sdružením pro obranu práv Anatólie a Rumélie a Mustafa Kemal Pasha byl zvolen předsedou
- Navzdory těmto rezolucím se vláda v Istanbulu stále přetrvávala
- Kongres Sivasu neusiloval o založení nového státu a bylo rozhodnuto, že sultán by měl být informován o nutnosti svolat co nejdříve Generální shromáždění

Kongres v Sivasu 9/1919

- Prezidentem kongresu byl zvolen Mustafa Kemal
- Byl schválen Národní pakt
- Sultán se opětovně snažil zasáhnout proti zasedání kongresu – vyslal tajnou skupinu – cíl zatknout Mustafu Kemala; armáda byla pod kontrolou Sdružení pro obranu práv
- Akce se sultánovi nepodařila a Mustafa Kemal ji náležitě využil – prohlásil vládu Damida Ferida za zrádce národa – pokus o rozpoutání občanské války
- Mustafa Kemal – nechal odhlasovat, že istanbulská vláda nemá důvěru lidu a dokud nebude vyměněna - její funkci Výbor reprezentantů

Rezignace vlády Damida Ferida

- Podcenění národního hnutí
- Velkovezír Damid Ferad požádal o pomoc VB – požadoval rozehnutí kongresu v Sivasu a zatčení jeho účastníků
- VB si byla vědoma možných následků – vypuknutí dalších bojů – VB stáhla vojsko
- Vláda velkovezíra Damida Ferada rezignovala 5. 10. 1919
- 12/1919 Mustafa Kemal - válka za nezávislost a národní stát bude spravována z Ankary

Generální shromáždění a jeho poslední jednání

- Dle požadavku kongresu se sešlo 12.1.1920
- Navzdory veškerému úsilí vlastenců v GS nemohli převrátit systém založený na svrchovanost sultána a zažitém systému
- Navzdory tomu byla přijatá důležitá rozhodnutí, která měla povahu ústavy
- Tato rozhodnutí vycházela ze závěru jednání kongresů - národní a právní základ „neoddělitelnosti turecké vlasti a národa“ (odraz v dnešní turecké Ústavě)

Spojenci v OŘ

- Spojenci oficiálně dobyli Istanbul 16.3.1920
- Členové GS v reakci na dobytí Istanbulu na čas přerušili jednání do 2.4.1920
- Sultán využil situace a rozpustil GS
- 19.3.1920 Mustafa Kemal – „...*nové Shromáždění s mimořádnými silami se bude konat v Ankaře, v malém anatolském městě...*“
- Mustafa Kemal určil: volba členů, stanovil termín voleb a také prohlásil, že členové GS se mohou zúčastnit

Velké národní shromáždění Turecka

- Mustafa Kemal přijel do Ankary v 12/1919 a odtud začal pracovat
- 23.4.1920 byla otevřena první budova nového Shromáždění
- Nové Shromáždění - důležitá rozhodnutí v boji za nezávislost
- Počet členů dosáhl celkem 324 (232 členové celostátních poboček Sdružení a 92 poslanců GS, kteří přišli do Ankary)
- Pouze 115 členů se mohlo zúčastnit slavnostního ceremoniálu
- Název: Velké národní shromáždění Turecka

Válka o nezávislost

- Západní fronta – řecko-turecká válka
- Východní fronta – arménsko – turecká válka
- Jižní fronta – francouzsko – turecká válka

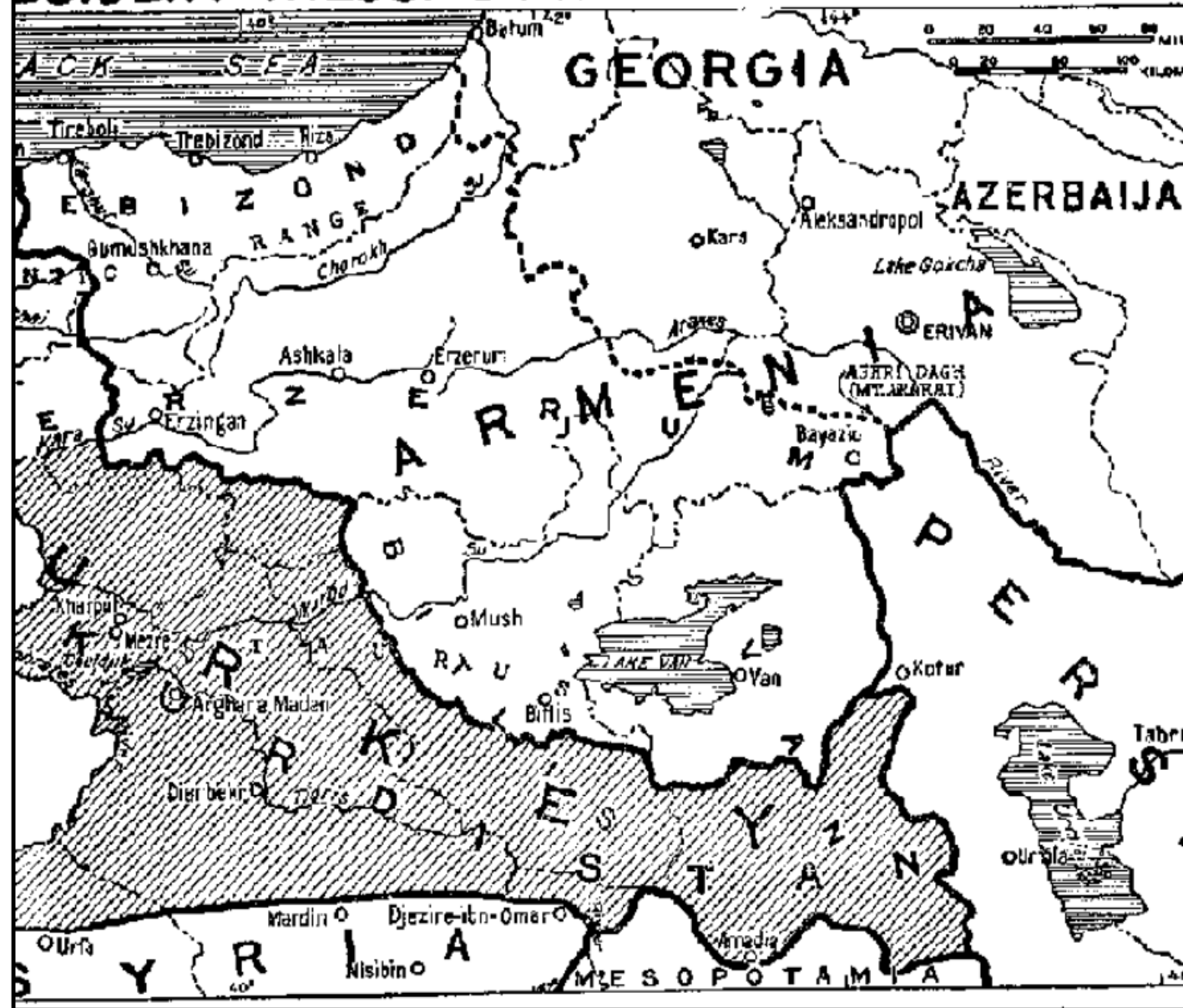
Důvody války o nezávislost Turecka

- Turečtí představitelé byli šokováni obsahem připravované mírové smlouvy
- Do čela se postavil Mustafa Kemal a začal jednat
- V Ankaře byla ustanoven nový parlament – Velké národní shromáždění Turecka

Mírová smlouva s Arménií

- První mezinárodní smlouva, kterou podepsalo VNST
- V fronta byla uzavřena, turecké vojenské jednotky byla poslány na Z
- Arménsko– turecká válka/východní operace – 9-12/1920; turecké vítězství
- Mírová smlouva z Alexandropole (12/1920) – VNST a První arménská republika; hranice: Arhadan – Kars; velká část území Arménie měla připadnout Turecko; Arménie se měla vzdát nároků dle mírové smlouvy ze Sèrves
- Arménsko– turecká válka/východní operace – 9-12/1920; turecké vítězství

PRESIDENT WILSON'S ARMENIAN BOUNDARY

Mírová smlouva s Francií

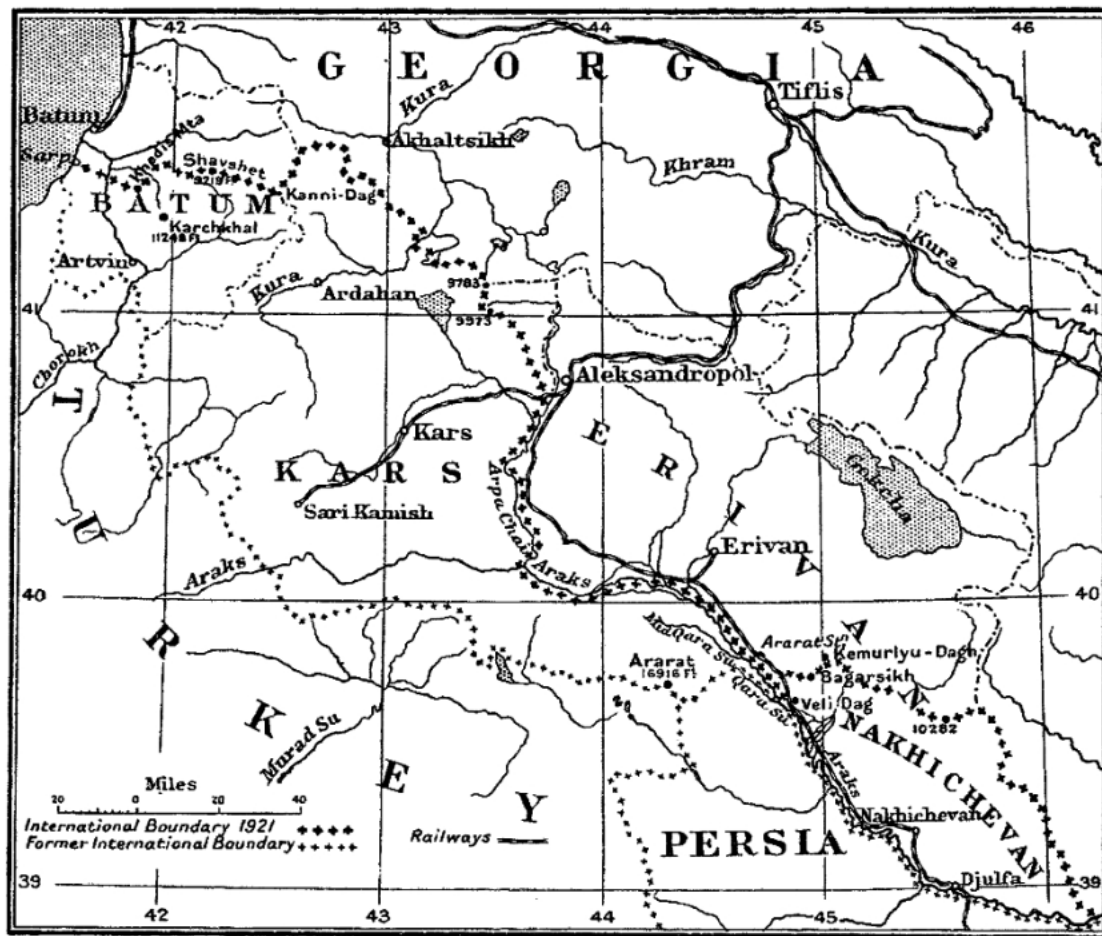
- Francouzsko – turecká válka – oblast Kilíkie a Horní Mezopotámie
- Mírová smlouva z Kilíkie (3/1921) byla podepsána mezi Francií a VNST k ukončení boje ve francouzsko-turecké válce; smlouva nedosáhla zamýšlených cílů; byla nahrazena Ankarskou
- Ankarská mírová smlouva/dohoda Franklin-Bouillon (10/1921) – smlouva mezi francouzskou vládou a VNST – FR *de facto* uznala VNST jako suverénní moc; čl. 8 – hranice – revize hranic podle Sèrves: Turecko – Aleppo a Adana vilájety x Turecko uznalo francouzský mandát v Sýrii; Sandžak Alexandrette – zvláštní status čl. 7; nebyla ratifikována parlamenty

Moskevská mírová smlouva (3/1921)

- Mírová smlouva mezi VNST a USSR
- Byla ustanovena SV hranice a byly nastoleny přátelské vztahy
- Kars a Ardahan – Turecko; Batumi – USSR
- USSR jako první stát uznal vládu Turecka vedenou Mustafou Kemalem – jako jedinou vládu
- USSR – dodavatel zbraní do Turecka (především války s Řeckem 1921 – 1922)
- Smlouva Moskvy nebo Smlouva o bratrství byla smlouva o přátelství mezi Velkým národem Shromáždění Turecka pod vedením Mustafa Kemala a bolševického Ruska pod vedením Vladimíra Lenina, podepsané 16. března 1921 a zakládající smlouvu z Brest-Litevský mír, kt. podepsán s Osmanskou říší v březnu 1918
- Ani Turecká republika, ani USSR ještě formálně neexistovaly

Mírová smlouva z Karsu

- Mírová smlouva z Karsu (10/1921) – hranice mezi Tureckem a zakavkazskými republikami (Arménie, Gruzie, Azerbajdžan) - Rusko

Corrected Sketch-map of new Russo-Turkish Boundary.

Mírová smlouva s Francií (10/1921)

- Dohoda Franklin-Bouillon
- Podepsána francouzskou vládou a VNST
- Podpisy: francouzský diplomate Henrie Franklin-Bouillon a turecký nacionalistický ministr zahraničí Yusuf Kemal Bey
- Smlouva formalizovalo *de facto*, to že Francie uznala VNST, spíše než vládou osmanského sultána Mehmeda VI., jako suverénní moc v Turecku
- Francouzská armáda měla opustit turecké území do konce roku a následně měla obdobně učinit i italská

Pařížská mírová konference

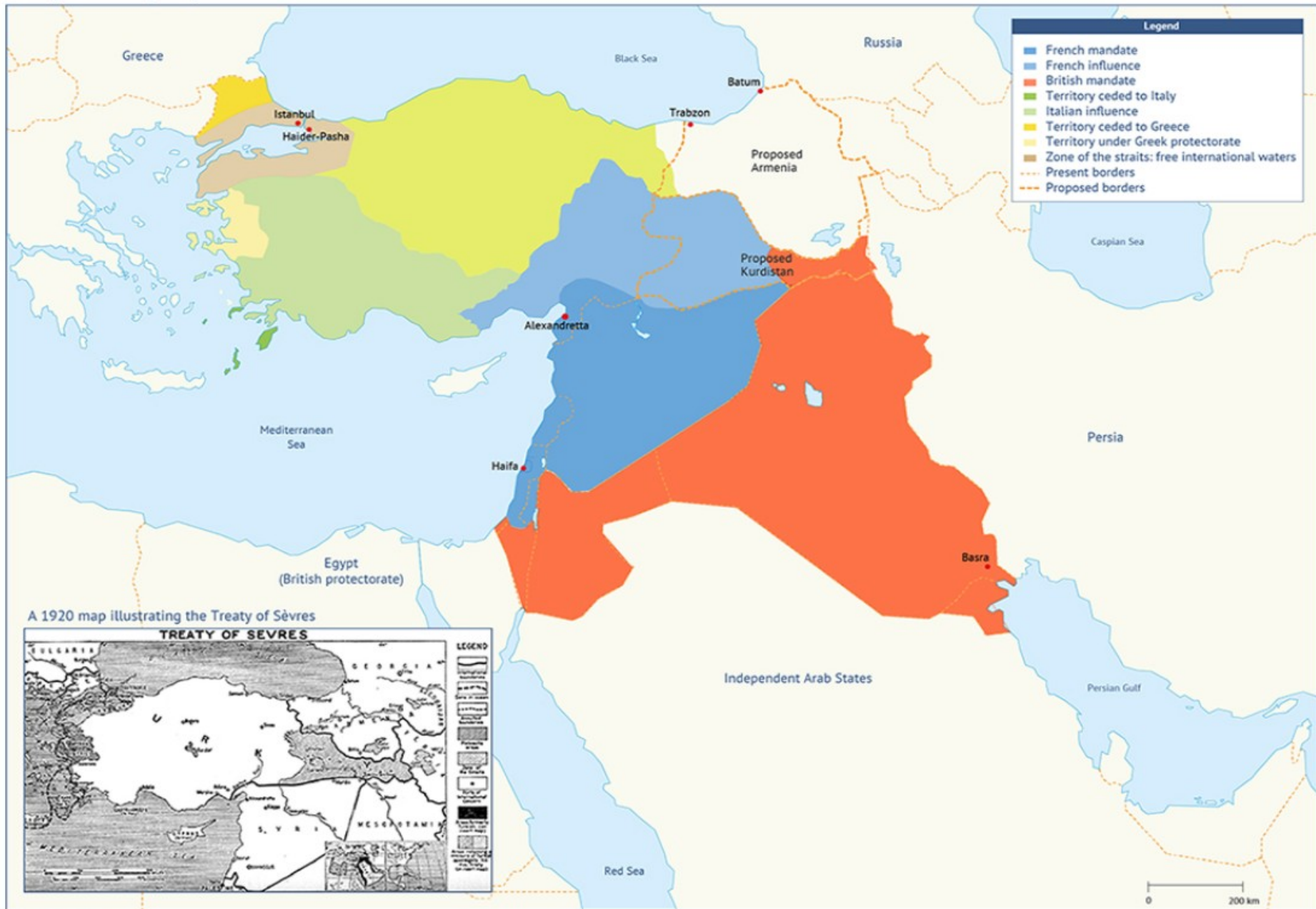
FIGURE 11. TURKEY IN 1920

Compiled by
Col. Lawrence Martin

PRESIDENT WILSON'S ARMENIAN BOUNDARY

Treaty of Sèvres (1920)

Mírová smlouva ze Sèrves

- [https://wwi.lib.byu.edu/index.php/Section I, Articles 1 - 260](https://wwi.lib.byu.edu/index.php/Section_I,Articles_1-260)
- Velkovezír Damad Ferid – OŘ do války vedl Výbor jednoty a pokroku, který je také zodpovědný za zločiny, spáchané na arménském obyvatelstvu; ten byl poražen a jeho odpovědní vůdci souzeni
- Počátek dělení OŘ
- Finanční restrikce – spojenci získali kontrolu nad financemi OŘ (rozpočet, finanční zákony, kontrola nad Osmanskou bankou, osmanský státní dluh,...)
- Vojenské restrikce
- Mezinárodní soud – čl. 230 mírové smlouvy
- Zahraniční zóny vlivu
- Územní uspořádání
- NEBYLA RATIFIKOVÁNA (pouze jeden stát)

Mírová smlouva ze Sèrves – teritoriální změny

- OŘ - Istanbul a část Thrákie
- Územní ztráty OŘ - Thrákii ve prospěch Řecka, město Smyrna s okolním zázemím, osm ostrovů v Egejském moři – mimo jiné Gökçeada a Bozcaada
 - Dodekanésos připadly Itálii
 - V území obývaná Araby připadla VB a Francii
 - Nezávislá Arménská republika ve východní Anatólíi
 - Do budoucna měl vzniknout Kurdistánem na sever od Mosulu
 - Další velké oblasti na jihu Anatólie si Italové, Francouzi a Britové rozdělili jako oblasti svého vlivu – doprovodná dohoda
 - Istanbul sice zůstal hlavním městem okleštěné Osmanské říše, celá oblast okolo Úžin však byla svěřena pod mezinárodní kontrolu
 - Suverénním osmanským územím tak měla zůstat pouze střední a severní Anatólie s pobřežím Černého moře

- Turecká vláda v Ankaře odmítla ratifikovat smlouvu ze Sèvres 1920, kterou podepsal sultán: Z Turecka mělo připadnout Řecku
- Reakce na smlouvu přinesla turecké nacionalistické oživení
- Po porážce tureckých nacionalistů v JV Anatolii (Kilíkie) v letech 1920-21 se Francouzi rozhodli opustit J Anatolie a posílit své síly v Sýrii a v Libanonu
- Podle podmínek Ankarské smlouvy Francouzi souhlasili s evakuací Kilíkie, na V - Hatay (Alexandretta) byl zřízen "zvláštní správní režim" a byla stanovena turecko-syrská hranice
- VB na rozdíl od Francie stále uznávala sultánovu vládu v Istanbulu

Řecko – turecká válka (1919 – 1922)

- Po podpisu mírové smlouvy ze Sèvres – Eleftherios Venizelos – snaha rozšířit řecké území – okolí Smyrny/İzmiru
- 1/1921 – řecká armáda zahájila boje
- Léto 1921 – Turci pod velením Mustafy Kemala zvítězili v bitvě na řece Sakaryi
- 9/1922 – Turci převzali moc nad Smyrnou/İzmirem a vyhnali Řeky z Anatólie
- Mírová smlouva z Lausanne
- Výměna obyvatelstva

Řecko – turecká výměna obyvatelstva

- Lausanne – 1/1923 uzavřena konvence o povinné výměně obyvatelstva (muslimů a ortodoxních křesťanů) mezi Řeckem a Tureckem
- První povinná výměna obyvatel pod záštitou mezinárodní organizace
- Řecko opustilo cca 400 tisíc Turků (včetně Řeků muslimské víry, např. z Kréty), zatímco z Turecka přišlo 1,0 miliónu maloasijských Řeků (včetně křesťanů hovořících turecky – tzv. karamanliů)
- http://www.mfa.gov.tr/lausanne-peace-treaty-vi-convention-concerning-the-exchange-of-greek-and-turkish-populations-signed-at-lausanne_en.mfa
- Výměna nebyla etnická, ale spíše náboženská příslušnost – pravoslavní křesťané (mluvili pouze osmansky) museli opustit Anatolii, z Epiru a Makedonie museli odejít muslimští Albánci a řecky mluvící muslimové z Kréty
- Výměna se netýkala všech: z povinnosti odsunu byli vyjmuti ortodoxní křesťané trvale usedlí v Istanbulu a na ostrovech Gökçeada a Bozcaada (asi 250 tisíc osob) a muslimové v řecké západní Thrákii (cca 120 tisíc osob)
- Válkou zničené Řecko nebylo připravené na takový příliv lidí, v Řecku vznikala ghetta

Článek 1

- Vláda Velkého národního shromáždění a řecká vláda se dohodly na následujícím ustanovení:
 - od 1. května 1923 se uskuteční povinná výměna tureckých a řeckých občanů, pravoslavné náboženství na území Turecka a řeckých státních příslušníků muslimského náboženství na území Řecka
 - tyto osoby se nevrátí k pobytu do Turecku nebo Řecko bez schválení turecké vlády nebo řecké vlády

Článek 2 – výměna se netýkala:

- Řeckých obyvatel Istanbulu
- Muslimských obyvatel západní Thrákie

Článek 7 - národnost

- Emigranti ztratí státní příslušnost země, ze které odcházejí...

Důsledky

- Turecko opustili především obchodníci a odborníci
- Řecko opustili především rolníci
- Vzniklá nerovnováha se velmi rychle projevila – vývoj Turecka byl zpomalen
- Tisíce vysídlených rodin
- Zvýšená nenávist mezi národy
- Vyšší nacionalismus
- Ztráta produktivity
- Náboženské a politické napětí
- Nepokoje a nenávist trvající po celé 20. století

- <https://www.youtube.com/watch?v=oRDBVmTIPaA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=6d9CihGqNMc&t=372s>

Od Sèrves k Laussane

- Ruské stažení v roce 1917 a poválečné vyjednávání vedly k úpravám těchto dohod a spojenecké podmínky byly nakonec předloženy až v roce 1920
- 22.8.1922 – VNST oznámilo konec války za nezávislost – v Anatolii nezůstaly žádné okupační síly – podepsáno příměří

Příměří z Mudany 10/1922

- Příměří mělo vstoupit v platnost tři dny po podpisu, v noci 14. a 15. října
- Nepřátelské akce mezi řeckými a tureckými ozbrojenými silami skončily
- Řecké jednotky měly opustit východní Thrákii do 15 dnů, přičemž spojenecké síly do 30 dnů dohlížejí na převedení správy oblasti do tureckých úřadů
- Turecké síly neměly vstupovat do Thrákie až do podpisu oficiálního příměří; z důvodů vnitřní bezpečnosti by však byla do regionu zaslána síla četnictva nepřesahující 8 000 osob

Mírová smlouva z Laussanne

- Závěrečná smlouva uzavírající první světovou válku, podepsána VNST (nástupce Osmanské říše) na jedné straně a Británie, Francie, Itálie, Japonsko, Řecko, Rumunsko a království Srbů, Chorvatů a Slovinců (Jugoslávie) na straně druhé
- Po dlouhých jednáních byly schváleny závěry – MS z Laussanne
- Smlouva byla podepsána v Lausanne ve Švýcarsku dne 24. července 1923 po sedmiměsíční konferenci – podpis VNST – uznání politické, ekonomické a právní

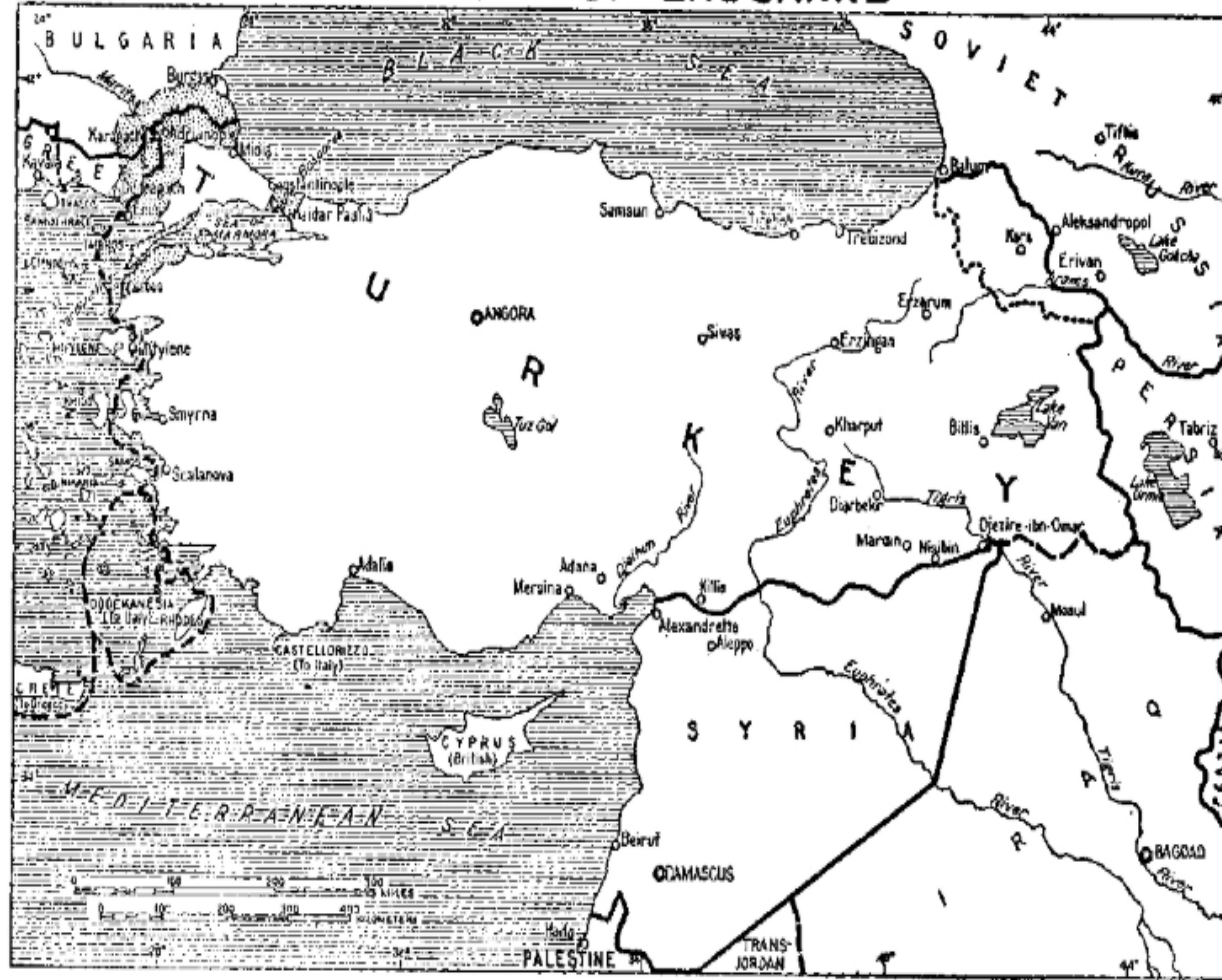
Výsledek jednání v Lausanne

- Smlouva uznala hranice moderního státu Turecka
- Turecko neuplatnilo žádné nároky na své bývalé arabské provincie a uznalo britské držení Kypru a italského držení Dodekanesos
- Spojenci upustili od požadavků na vznik na autonomie Kurdistánu a zvětšení území Arménie na úrok Turecka
- Spojenci opustili nároky na sféry vlivu v Turecku a neuložili kontrolu nad finančními prostředky nebo ozbrojenými silami Turecka
- Turecké úžiny mezi Egejským mořem a Černým mořem byly prohlášeny za otevřené všem lodím

Mírová smlouva z Laussane

- Smlouva uznala hranice moderního státu Turecka
- Turecko neuplatnilo žádné nároky na své bývalé arabské provincie a uznalo britské držení Kypru a italské držení Dodekanesos
- Spojenci upustili od požadavků na autonomii tureckého Kurdistánu a vzniku tzv. Velké Arménie; opustili nároky na sféry vlivu v Turecku a nepožadovali kontrolu nad finančními prostředky a ozbrojenými silami Turecka
- Turecké úžiny mezi Egejským mořem a Černým mořem byly prohlášeny za otevřené všem lodním dopravcům

TREATY OF LAUSANNE

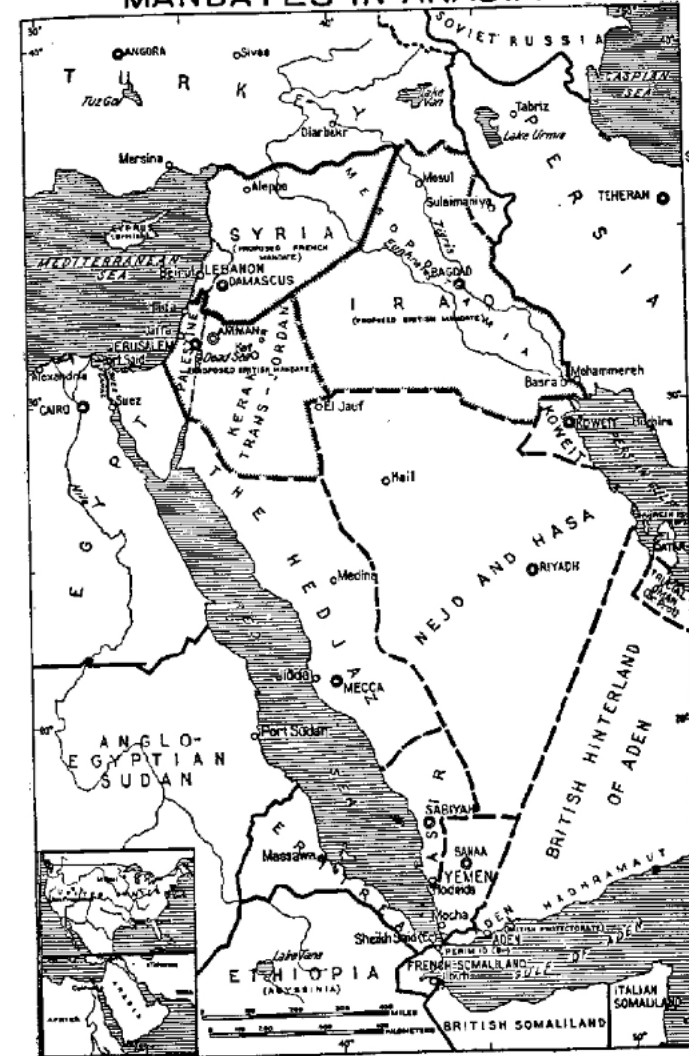
LEGEND

- International boundaries
- Same in ocean
- Some undetermined
- Annulled boundaries
- Demilitarized zones

FIGURE 14 TURKEY IN 1923

Compiled by
Col. Lawrence Martin

MANDATES IN ARABIA

LEGEND

- International boundaries
- Same undetermined
- Annulled boundary
- Mandate boundaries
- Boundaries of the Lebanon and between Palestine and Transjordan

FIGURE 15

Compiled by
Col. Lawrence Martin